

Vänstern i Kungsbacka

FÖR RÄTTVISA OCH SOLIDARITET | OKTOBER 2021

”Om regeringens budget på allvar ökar jämlikheten i samhället kan vi rösta för den, något annat kan vi och våra väljare inte acceptera.”

Vi tar ansvar för jämlikheten

Tillsammans gjorde vi det som verkade omöjligt, vi bröt trenden med marknadstänk och vinstjakt. Nu bygger vi ett jämlikare Sverige.

SID 3

Dags att vända trenden!

Efter sommarens seger för tre miljoner hyresgäster då Vänsterpartiet stoppade marknadshyrorna, väntar en het politisk höst.

Striden handlar om vilket vägval Sverige ska ta. För oss är valet enkelt. Det är dags för en ekonomisk politik som ökar jämlikheten. En ekonomisk politik som gör nödvändiga investeringar i våra skolor, sjukhus och äldreboenden. Som förbättrar för alla välfärdens hjältar. De som bär upp och gör det möjligt för Sverige att fungera också under en pandemi. Först fick de applåder – nu är det dags att betala med fler kollegor, högre löner och bättre arbetsmiljö.

Ska vår välfärd fungera måste marknadstänket och vinstjakten sparkas ut. Vi behöver ett Sverige som fungerar. Ett Sverige med solidaritet och rättvisa – istället för vinstjakt och girighet.

Ett jämlikt Kungsbacka

Vänsterpartiet växer och har fått massor av nya medlemmar. Även i Kungsbacka. Tillsammans kan vi göra skillnad och stoppa vinstjakten i välfärden.

SID 2

En skola för alla

Marknadsskolan leder till en orättvisa skola. Alla skolor skall vara bra skolor. Utan vinstjakt när vi dit.

SID 6

Follow the money

Det är bara Timbro och Svenskt Näringsliv som försvarar vinstmaximeringen i skolan. Ägarna till skolkoncernerna är deras kompisar, säger nationalekonomen och tidigare moderata riksdagsledamoten Anne-Marie Pålsson.

SID 7

[vansterpartiet.se/
blimedlem](https://vansterpartiet.se/blimedlem)

Kontakta & följ oss här!

Mail:
kungsbacka@vansterpartiet.se
jon.thorbjornson@vansterpartiet.se
(ordförande V Kungsbacka)

Facebook: Vänsterpartiet Kungsbacka
Hemsida: kungsbacka.vansterpartiet.se
Bli medlem: vansterpartiet.se/bli-medlem

Varför är du vänsterpartist?

**Jeanette Mäkeläinen, 35,
brandtekniker**

– För en politik som innebär ett samhälle som är bra för alla. Vänsterpartiet är bäst för jämställdheten, vården, skolan och klimatet. Ett samhälle som förebygger brott är bättre än ett samhälle som enbart förlänger straffen.

**Marku Rüdens, 24,
arbetssökande**

– Vänsterpartiet är det enda socialistiska och feministiska parti som kan lösa klimatkrisen. Utöver att driva dessa hjärtefrågor så värnar de om ungdomskulturen.

Bert Öjeskog, 71, pensionär

– För att det finns vetenskaplig forskning som tydligt visar att i ett jämlikt samhälle mår både de rika och de fattiga mycket bättre. Det har varit en självklarhet i hela mitt liv att rösta på vänstern.

**Jan-Christer Jansson, 72,
pensionerad gymnasielärare**

– Jag är vänster därför att jag tror på ett solidariskt samhälle, där rovdriften på miljön måste hejdas, där bostad är en social rättighet samt vinstutdelning från företag inom välfärdssektorn måste stoppas.

**Violet Dunér, 67,
specialpedagog**

– Vänsterpartiet är ett socialistiskt och feministiskt parti på ekologisk grund. Vänsterpartiet är för ett samhälle som präglas av medmännisklighet, solidaritet och rättvisa. Ett parti som tar upp problem i samhället.

– Viktiga frågor för mig är en mer jämlik skola, att skolan förstärkas igen och att stoppa mäns våld mot kvinnor.

LEDARE

Vi vill ha ett jämlikt Kungsbacka

Det senaste året har Vänsterpartiet växt så det knakar. Även i Kungsbacka. Vi är väldigt glada över alla nya medlemmar som kommit till oss. Ju fler vi är, desto starkare blir vi.

I våras visade vi tillsammans med Hyresgästföreningen och tre miljoner hyresgäster att det går att göra sin röst hörd och påverka, när vi stoppade marknadshyrorerna och förhindrade en hyreschock. När många står upp tillsammans och ropar med en röst så hörs det. Vänsterpartiet visade att vi står för vårt ord.

Ju fler vi är desto större chans har vi att påverka. Tillsammans vill vi förändra och göra så att jämlikheten kan öka igen. I många år har skillnaderna ökat mellan rika och de som behöver vända på varje krona för att få det att gå ihop i slutet av månaden. En gång var Sverige världens mest jämlika land, men trots att vi är fortfarande är ett rikt land går utvecklingen åt fel håll. Men det går att vända utvecklingen.

Vinstjakten i välfärden är ett exempel på hur utvecklingen går åt fel håll och hur aktieutdelningar blir viktigare än vård, skola och omsorg. Under det senaste året har det kommit mycket kritik mot privata aktörer som driver flera boenden i Kungsbacka, bland annat Kolla vård- och omsorgsboende. När det skars ner i personalstyrkan och arbetssituationen blev drastiskt sämre slutade många.

En extern revision har gjorts som bland annat kommit fram till att "kvali-

tetssäkringen visar på stora brister och risker

i utförandet av omsorg och ordinarie insatser" och att företaget bryter mot avtalet med kommunen. Nu skall juridiska ombud och avtalsexperter stöta och blöta om avtal följs eller inte.

Vi i Vänsterpartiet vill att kommunen återtar driften och tar hand om boendena själva. Då behöver inga avtal tolkas och skattepengar försvinna i aktieutdelningar. Då kan saker som behöver åtgärdas fixas direkt. Vi vill att kommunen ska jobba för att de boende ska få en bra livssituation och de anställda bra arbetsvillkor. Det görs bäst om vi själva styr verksamheten.

När jag gick med i Vänsterpartiet gjorde jag det för att jag tror att det är möjligt att skapa ett jämlikt samhälle och att vi gör det bäst tillsammans. Vill du också vara med? Välkommen till Vänsterpartiet Kungsbacka!

"Vi i Vänsterpartiet vill att kommunen återtar driften och tar hand om boendena själva. Då behöver inga avtal tolkas och skattepengar försvinna i aktieutdelningar."

**Jon Thorbjörnson,
ordförande, Vänsterpartiet Kungsbacka**

Inga pampar i Vänsterpartiet!

Många politiker har löner som de flesta bara kan drömma om. Vänsterpartiet vill sänka högavlönade politikernas arvoden. När andra partier vägrar och hellre skor sig själva går Vänsterpartiet före och infört partiskatt. Heltidspolitiker, som riksdagsledamöter, tjänar minst **69 900 kr i månaden**.

Mer än dubbelt så mycket som medelinkomsten i Sverige. Våra politiker, också partiledaren Nooshi Dadgostar, och alla andra vänsterpartister med heltidsuppdrag får ut **29 800 kr i månaden** efter dragen partiskatt. Fortfarande en bra lön men långt ifrån fantasisummorna!

Vänsterpartiet stoppade marknadshyrorna

Vi håller det vi lovar!

I början av sommaren tog Vänsterpartiet strid om marknadshyrorna – och vann. Hyresgästernas trygghet är säkrad och högern misslyckades med att bilda regering. Vad har vi lärt oss?

Nooshi Dadgostar, varför var det så viktigt att stoppa marknadshyrorna?

– Att införa marknadshyror hade rivit upp den svenska modellen med förhandlingar mellan jämstarka parter och lett till enorma hyreshöjningar för tre miljoner svenskar. Svenska folket var också tydligt mot reformen. Hyror som höjs med 50 procent innebär stora ekonomiska svårigheter för nästan alla som bor i en hyresrätt.

– I 30 år har politiker fattat beslut om att privatisera, minska resurserna och införa marknadslösningar i välfärden. Det har lett till en enormt snabb ökning av ojämlikheten. När Vänsterpartiet stoppade marknadshyrorna utgjorde det en vändpunkt för den här utvecklingen. Vi visade väljarna, och våra politiska motståndare, att vi står vid vårt ord. Vi lovade att stoppa marknadshyrorna och vi höll vad vi lovade.

Vad har du och partiet lärt er av sommarens politiska vinst?

– Vi vet nu att svenska folket har tröttnat på eviga privatiseringar, på att välfärden urholkas och att vinster går före människors trygghet. Folk längtar efter någon som ställer sig upp och säger stopp, som får saker gjorda istället för att bara lova förbättringar som aldrig kommer. Vi kommer inte acceptera att man för högerpolitik på vårt mandat, våra väljare måste respekteras.

– Jag kommer inte glömma att vi vann denna seger tillsammans med Hyresgästföreningen. Tillsammans med dem gjorde vi något som verkade omöjligt, vi bröt trenden med marknadstänk och vinstjakt. Vi kommer aldrig mer agera passivt stöd utan kommer själva

ta ansvar, ingen annan gör ju det. Vi är framtidens parti, ett större och starkare parti än på länge. Vår röst kommer höras tydligare i politiken framöver.

Vad blir nästa steg för Vänsterpartiet?

– Nästa steg blir att driva igenom en budget som minskar samhällsklyftorna och gör livet bättre för vanliga löntagare. Vi samarbetar gärna med andra partier men inte till vilket pris som helst. Om regeringens budget på allvar ökar jämlikheten i samhället kan vi rösta för den, något annat kan vi och våra väljare inte acceptera. Vi tror inte längre att Socialdemokraterna är en allierad att räkna med.

– Vi vet att om vi ska kunna bygga ett starkt samhälle som tar hand om medborgarna och som tar ansvar för de stora samhällsproblemen, då måste politiken ta tillbaka kontrollen från

marknaden. Vi är beredda att ta på oss det ansvaret och söka mandat för att leda Sverige i den riktningen.

Text: Martin Thåström

”Folk längtar efter någon som ställer sig upp och säger stopp, som får saker gjorda istället för att bara lova förbättringar som aldrig kommer.”

KRÖNIKA

Vi ska avskaffa marknadsskolan

Idén om ett jämlikt utbildningssystem är en del av kampen för demokratin. En kamp som gör kunskap och bildning till en rättighet. Marknadsexperimentet med våra skolor har lett utvecklingen åt fel håll. Det som påstods hjälpa landsbygden och skulle bestå av eldsjälarna och kooperativägda skolor blev istället en mångmiljardaffär för stora företagskoncerner och riskkapitalbolag.

Vi fick ökad segregation och mindre likvärdighet istället för större mångfald. Elever började kallas ”kunder” och en rad politiker som själva drev igenom friskolereformen har sedan 90-talet själva börjat arbeta för friskolelobbyn eller startat egna skolkoncerner.

Det slog mig när jag läste riksdagens protokoll från 1991-1993 hur lite skoldebatten förändrats. Högern gjorde allt för att hjälpa kapitalet att slå klorna i svensk skola, precis som de gör idag. Socialdemokratin sa en sak men gjorde en annan i praktiken, precis som idag. Där stod Vänsterpartiet som enda parti och sa det vi alla vet: privatiseringarna leder till mindre likvärdighet och mer segregation. Marknadslogiken får negativa konsekvenser för skolan. Vi kan inte låta finansieringen till friskolor vara lika hög som för offentliga skolor.

Efter tre decennier av världens mest extrema skolprivatiseringar, då till och med Chile avskaffat sin motsvarighet till marknadsskolan, införd av diktatorn Pinochet, är Sverige världens enda land som tillåter offentligt finansierade skolföretag att göra obegränsade vinster. Det är dags att vi sätter stopp för vansinnet. Det är nog med glädjebetyg, det är nog med banker från Luxemburg som äger svenska skolor, det är nog med en marknadslogik som segregerar barn utifrån klass.

Medan en rad moderater och socialdemokrater själva tillhör friskolelobbyn så har vi forskare, lärare, rektorer och inte minst en stor majoritet av befolkningen bakom oss i att marknadsexperimentet inte hör hemma i skolan och måste avskaffas snarast. Nu ser vi till att det blir verklighet!

Daniel Riazat
Skolpolitisk talesperson
Vänsterpartiet

Nu räcker det!

När du går till vårdcentralen ska du vara trygg med att bemötas utifrån dina behov, inte utifrån hur lönsam du är. Behandlingen ska ges för att du ska bli frisk, inte för att skapa vinst.

När våra barn går till skolan ska dom mötas som elever, inte som kunder eller vinstmöjligheter.

När ägare plockar ut vinster samtidigt som förskolebarn får sämre mat visar det vad "vinster i välfärden" handlar om. Där vinsttänkande styr påverkas våra relationer till varandra. Välfärden ska vara en fristad från sådant.

Texter: Per Längby

Lyssna på oss i vården!

- När pandemin bröt ut ökade dödligheten på landets äldreboenden. Strax kom pliktskyldiga löften om satsningar på äldreomsorgen.
 - Men politikerna verkar inte ha den blekaste aning om vad vi möter dagligen.

Det säger Mia Christensson, undersköterska från Skurup i södra Skåne, och en av de många undertecknarna av undersköterskeupproret från 2019. Pandemins konsekvenser för de särskilda boendena gav ytterligare argument för deras krav. Men i takt med att smittspridningen och överdödligheten minskat riskerar Sveriges största yrkesgrupp att än en gång glömmas bort.

– Just nu vill många politiker helst tala om brott och straff – inte om privatisering och vinstintressen i välfärden, fortsätter Mia Christensson. Vi måste ändra på det!

Nattpatrull

Hon arbetar i nattpatrullen i Svedala, en kommun med knappt 23 000 invånare mellan Skurup och Malmö.

– Vi jobbar i en anorektisk organisation där vi ständigt får slå knut på oss själva för att hinna med. Dessutom är de flesta av oss kvinnor som är fullmarinerade i dåligt samvete.

Komma ihåg födelsedagar, sköta familjen, pyssla om svärmor...

– Vi undersköterskor är historielösa, menar Mia Christensson. Jämför med Byggnads och Metall!

Bra studiecirklar

Det är dags, säger hon, för den fackliga organisationen att ändra på det.

– Vi kan inte överlåta åt någon annan att företräda oss. Kommunal har bra studiecirklar, men få går på dem. Vi måste utbilda oss själva för att kunna påverka. Och vi måste ta plats där besluten tas.

Covid 19 satte äldreomsorgen i blyttbelysning och öppnade ögonen för många. Självt har Mia Christensson valt att engagera sig i Vänsterpartiet.

– På många mindre orter, som i Skurup, blir vi enormt motarbetade av alla, från närmsta chefen till den högste. Vi måste synas, och inte gå på allt röstfiske och fjäsk.

En sjukvård riggad för de välmående

- Ju kortare besök, desto större intäkter. Men de flesta patienter som söker ST-läkaren Roya Hakimnia på vårdcentralen i Rinkeby behöver hjälp med mer än en sjukdom.

– Systemet är riggat för vårdcentraler med patienter som är mer välmående än mina, säger hon.

Det fria vårdvalet har drivits allra längst i Stockholm, men principen är densamma i hela landet; för vårdbolagen innebär den att de listar de friskaste patienterna. I huvudstaden håller dessa till i innerstaden.

– B-laget finns i de invandrartäta förorterna, säger Roya Hakimnia.

– Ute hos mig finns inte en enda privat husläkare, inne i city supermånga.

Stjäl tid

Med vårdvalet följer dessutom ett ersättningssystem som premierar antalet listade patienter, korta besök och mängden diagnoser.

– Men mina patienter är i högre grad än andra drabbade av livsstilssjukdomar som KOL och diabetes, berättar Roya Hakimnia. Sättet att mäta stjäl tid från patienten.

Roya Hakimnia,
ST-läkare i Rinkeby

”... mina patienter är i högre grad än andra drabbade av livsstilssjukdomar som KOL och diabetes, berättar Roya Hakimnia. Sättet att mäta stjäl tid från patienten.”

Hellre än återkommande femtonminutersbesök vill hon få tid för rejäla utredningar i en sjukvård som sätter tilltro till professionen. Inte som nu, säger hon, när det lönar sig bäst för vårdcentralen om patienten kommer tre gånger i stället för en eller där det är upp till patienten att ställa krav medan sjukvården drunknar i dokumentation.

– Det kanske funkar för patienten i innerstaden, men det gynnar inte mina patienter, säger hon.

Rätt till husläkare

De anställda i den offentliga, icke vinststyrda sjukvården får en orimlig arbetsbörda när den privata väljer bort de områden där behoven är störst, menar hon.

– Vi kan inte låta marknaden avgöra.

– Dra tillbaks vårdvalet och inför en demokratisk styrning där varje individ har rätt till egen husläkare – inte för att byta emellan utan att faktiskt ha!

Marknadsskolan allt mer ifrågasatt

”Aktiebolags viktigaste uppgift är att ge vinst, och tvingas därför begränsa antalet svagpresterande individer.”

● **Det började så nått med löften om ett mer varierat och rikare pedagogiskt utbud. Så tog aktiebolagen över. Sedan dessa har de svenska skolresultaten stört dykt, och allt fler börjar ifrågasätta marknadsskolan.**

– Men då det började var vi inte tillräckligt vakna, säger Sten Svensson, tidigare chefredaktör för Lärarnas tidning.

I dag är han verksam i *Nätverket för en likvärdig skola* och en av många som visat att skolpengen och det fria skolvalet styrt resurserna till medelklassen, på bekostnad av familjer med sämre förutsättningar.

– Det kanske tilltalar den som har resurser och kunskaper att kunna välja telefonbolag, skola och hela köret. Och det är ju de väljarna som partierna slagits om, påpekar Sten Svensson.

Grundskolan

Den svenska, sammanhållna grundskolan genomfördes på sin tid i relativt stor politisk enighet. I slutet av 80-talet hade pendeln svängt. Dåvarande folkpartiet gick ihop med moderaterna med ”Ny start för Sverige”. Denna nystart handlade

om valfrihet, men också, skrev man, att ”öppna för nyföretagande inom ett brett område”.

För arbetsköparna i nuvarande Svenskt Näringsliv hade det varit avsikten sedan länge. Och 1991 tog regeringen Bildt beslut om att konkurrensutsätta svensk skola.

– Det skedde utan att någon utredning genomförts och i strid med de internationella erfarenheter som varnade för ökad segregation, säger Sten Svensson.

Orättvis bild

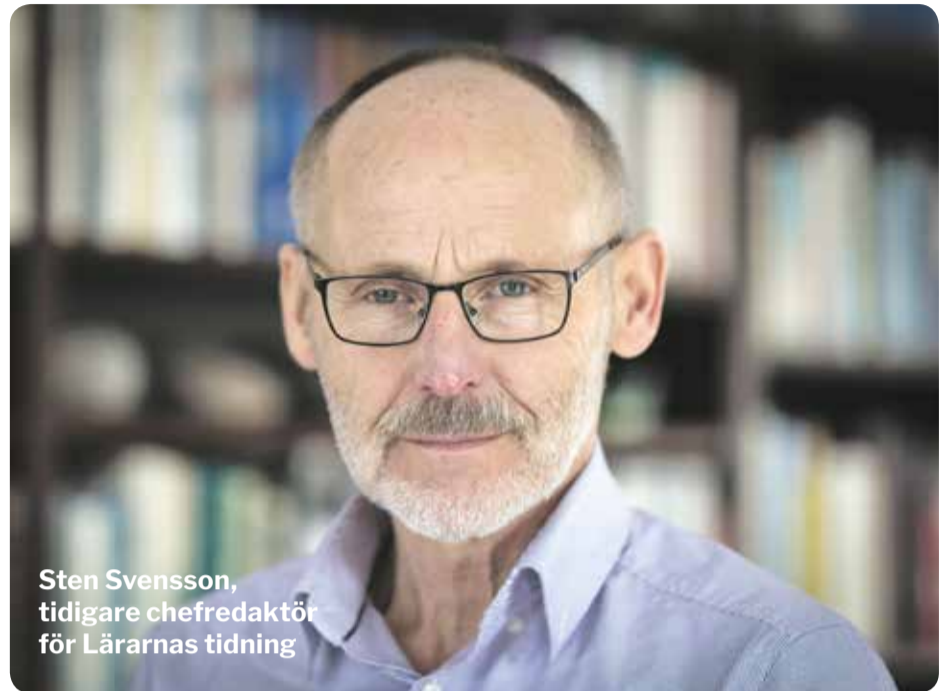
Det skedde också mot bakgrunden av en skoldebatt som beskrev en svensk skola i förfall.

– Det var en djupt orättvis bild. Den tidens internationella mätningar visar att svenska elever hävdade sig väl. I exempelvis läsförståelse tillhörde de toppskiktet.

Men det var kommunaliseringen av skolan som väckte större vrede i lärarkretsar, minns Sten Svensson, samtidigt som regeringen Perssons hårda sparbering rev djupa sår i välfärden. Och de kritiska rösterna i den socialdemokratiska riksdagsgruppen nådde aldrig den offentliga debatten.

Minskat stöd

På senare tid har stödet för marknadsskolan minskat.

Sten Svensson, tidigare chefredaktör för Lärarnas tidning

– De som från början var nästan religiöst övertygade om att den skulle ge högre kvalitet har under 2000-talet inte kunnat bortse från fallande skolresultat och minskad jämlikhet, säger Sten Svensson. En del av dem skyller på pedagogiken, men den totala uppslutningen börjar luckras upp.

Tillsammans med nationalekonomen och förra moderata riksdagsledamoten

Anne-Marie Pålsson med flera har han argumenterat för att få bort vinstintresset i skolan. Och med det menas aktiebolagen.

Grundskolan, skriver de, ska enligt lag vara likvärdig. Aktiebolags viktigaste uppgift är att ge vinst, och tvingas därför begränsa antalet svagpresterande individer.

Ekvationen går inte ihop.

Hotades av chockhyra efter renovering

● **Glädjen blev stor när hyresvärden meddelade att de 771 lägenheterna äntligen skulle renoveras. Den förbyttes i vrede när bolaget ville höja hyran med 65 procent.**

När kampen var slut hade de boende på Pennygängen i Göteborg lyckats minska hyreshöjningen till 15-20 procent.

Pennygängen ligger i Högsbo, strax sydväst om stadens centrum – ett läge som blivit alltmer attraktivt i takt med att staden växer. Här satte allmännyttiga Poseidon spaden i jorden 1959 och fyra år senare stod området klart. Sedan dess har först de privata bolagen Drott och därefter Stena köpt fastigheterna.

– Här finns en väldigt stor blandning av människor, några få som har råd med hög hyra och många andra som absolut inte har det, berättar Håkan Thörn, en av de boende.

65 procent

80 procent av dem skulle inte klara den hyreshöjning på 65 procent som Stena ville ta ut, enligt en enkät som Hyresgästföreningen genomförde.

Nu blev det inte så. Vid första stormötet mot hyreschocken kom så mycket folk att lokalen inte räckte till.

– Vi hade tidigare tagit strid för fyra skolor i området och lyckats rädda en kvar, säger Håkan Thörn. Samtidigt blev konflikten med Stena något av en ögonöppnare för Hyresgästföreningen.

I stället för att ta den traditionella rollen som

motvillig budbärare av hyreshöjningar kunde organisationen arbeta i växelverkan med aktivisterna i Nätverket Pennygångens framtid.

Aktionerna viktigast

– Hyresgästföreningen blev en plattform för förhandlingar, men viktigast av allt var våra aktioner, tror Håkan Thörn.

Bland dessa fanns den musikvideo som gjordes i en lokal studio och som bytte ut vissa ord i Nationalteaterns ”Stena Olsson compagne” mot den aktuella hyreskampen. Skandaliseringen bidrog till att solka ner Stenas varumärke, ledde till chefsbyte och att en mjukare motpart satte sig vid förhandlingsbordet.

– Hyreshöjningarna stannade vid 15-20 procent, men skiftet till mer välbeställda hyresgäster – gentrifieringen – fortsätter på andra sätt, påpekar Håkan Thörn.

För varje lägenhet som sägs upp sker så kallad plusrenovering. Hyran? Den är 65 procent högre.

Håkan Thörn, Nätverket Pennygångens framtid

5 vänsterkrav om skolan

1

Staten ska ha huvudansvaret för skolan. Då kan resurserna fördelas rättvist.

2

Ingen vinstjakt i skolan. Pengarna ska gå till eleverna – inte till aktieägare.

3

Inga religiösa friskolor.

4

Offentlighetsprincipen ska gälla alla skolor. Skolgårdar och kunskapsresultat är inte affärshemligheter.

5

Avgiftsfri förskola. Ekonomin ska inte vara ett hinder för barn att delta i förskolan.

Avskaffa marknadsskolan – bort med vinstjakten

Sverige har ett världs-unikt skolsystem. Inget annat land i hela världen vill ta efter det som vi gör. Efter tre årtionden av privatiseringar står vi ensamma med en skola där privata skolföretag kan göra obegränsade vinster på skattepengar tänkta för elever.

När friskolereformen antogs och marknadsskolan infördes så påstods det att det var för att bevara den lilla byskolan, skapa föräldrakooperativ och skolor med alternativ pedagogik. Istället fick vi stora skolkoncerner och riskkapitalister som slukar små skolor i snabb takt. Och tro inte att amerikanska riskkapitalister investerar i svensk skola för att de bryr sig om läskunnigheten bland svenska sjuåringar eller gymnasielevernas möjligheter att få sitt drömjobb. Det är aktieutdelningar som hägrar.

Fått splitter ny skola

Det senaste tillskottet i Kungsbacka är Internationella Engelska Skolan. De har lyckats få en splitter ny skola mitt i centrala Kungsbacka på en av de attraktivaste tomterna med närhet till badhus, stationen och mycket annat. Detta är ännu en av de stora skolkoncernerna med utländska riskkapitalister som ägare och som gjort att skolgårdar och betygsstatistik numera är affärshemligheter.

Ökad segregering

Vinstjakten i skolan har fått allvarliga följder. Enligt en forskningsrapport från Skolverket från 2018 så har friskolor ett stort glapp mellan betyg och kunskapsnivå. Det sätts glädjebetyg. Bra betyg är ett sätt att locka till sig nya elever – ett konkurrensmedel på skolmarknaden. Vilket skapar ett orättvist system när det skall sökas in till nästa utbildning.

Marknadsskolan leder också till ökad segregering. Nyanlända elever hamnar alltid i den kommunala skolan eftersom de inte kunnat köa i flera år. Att bedriva en stor del av undervisningen på engelska sällar ut svagare elever. Man vill komma åt de lönsamma eleverna och låta de resurskrävande eleverna vara kvar i den kommunala skolan. Kommunen ansvarar för alla elever i kommunen, de kan inte välja. Jämför med en bilhandlare. Han struntar i vem som köper bilarna så länge han får betalt.

Internationella Engelska Skolan i Kungsbacka ägs bland annat av utländska riskkapitalister där skolgårdar och betygsstatistik är affärshemligheter.

Oavsett vem det är. I skolan gäller det att få så ”billiga” elever (kunder) som möjligt för att maximera vinsten.

Den kommunala skolan har haft spar krav på sig i flera år. Nu kommer elever försvinna, och därmed också inkomster. Men eftersom kostnaderna till största delen består av lokaler och personal så minskar inte kostnaderna. Den kommunala skolan kommer tvingas spara ännu mer, och det kommer drabba de kvarvarande eleverna. Med ett lättare elevunderlag kan friskolorna dra ner på löner, resurspersonal och lärartäthet – och öka vinsten. Hundratals miljoner försvinner iväg i vinster. Pengar som var menade att skapa bättre förutsättningar för alla Sveriges elever.

Elever är inte kunder och skolan inte en marknad. Bort med vinstjakten i skolan.

Marknadsskolan har fått allvarliga följder för svensk skola:

Ökad segregation

Glädjebetyg och betygsinflation

Urholkad ekonomi på kommunala skolor

Maria Rasmussen, gruppleddare Vänsterpartiet Kungsbacka

Jon Thorbjörnson, riksdagsledamot Vänsterpartiet

24,8 miljarder

Så mycket vill Vänsterpartiet satsa för att stärka och reformera våra försäkringssystem som urholkats av borgerliga och socialdemokratiska regeringar. Vi vill bland annat höja garantipensionen och taket i sjukpenningen, vi vill höja a-kassan och införa avdrag för fackföreningsavgiften.

Människovärdet är den röda tråden för Ulla Hoffman

Som tidigare ordförande för Vänsterpartiet bär hon inte bara på gedigen erfarenhet i riksdagen. Hon är en aktivist som utanför parlamenten länge drivit en ihärdig kamp för ett värdigt pensionssystem, en mänskligare flyktingpolitik och ett tryggare socialförsäkringssystem. Idag är hon ordförande för Fristadsfonden och hjälper ensamkommande ungdomar.

Hon beskriver själv sitt engagemang med den välbekanta frasen "av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov". Det är människovärdet det handlar om. Det är den röda tråd som löper genom Hoffmanns engagemang som sträcker sig från i slutet av 60-talet fram till idag. Hon började i Socialdemokraterna men lämnade efter Socialdemokraternas högersväng och blev så småningom istället engagerad i Vänsterpartiet. För Vänsterpartiet har Ulla Hoffmann bland annat varit riksdagsledamot, parti-styrelseledamot och tillförordnad ordförande mellan 2003-2004. Aktivismen har funnits där hela tiden och idag är hon ordförande för Fristadsfonden som hjälper asylsökande som hotas av avvisning och inte kan återvända till sina hemländer. Fristadsfonden hjälper till med juridiskt och praktiskt stöd. Ulla berättar att styrelsen har möte en gång i månaden och telefonmöten och samtal där emellan. Hon beskriver ett gott samarbete med de juridiska ombuden men ett samhälle och en politik som blir allt hårdare.

Fristadsfonden har räddat livet på ett antal personer, men nu är det svårare. Politikerna har tagit bort de permanenta uppehållstillstånden och vi ser en ökning av apatiska barn.

Ulla Hoffman är även starkt engagerad i ensamkommande ungdomars situation i Sverige. Det började när hon som politiker besökte gymnasiet i hemkommunen Tyresö. Ett förtroende mellan henne och ensamkommande ungdomar växte fram. Idag hjälper hon till med olika typer av stöd, ringer samtal och har haft ungdomar boendes hos sig. Hon beskriver en outhärdlig oro som ungdomar går och gått igenom med situationen i Afghanistan och den svenska flyktingpolitiken.

Det dröjde väldigt länge innan utvisningarna till Afghanistan stoppades. Det här är barn som ryckts ifrån vänner och en trygg närvaro, till att skickas till krig.

Hon pratar om en politik med politiker som måste sluta se sig själva som förvaltare och istället våga förändra och utveckla systemen.

Vad vi behöver är en annan lagstiftning med permanenta uppehållstillstånd och så behöver vi stoppa vapenexporten. Under 2020 sålde Sverige vapen för 17 miljarder kronor.

Hon understryker att nuvarande och föregående regering borde stått upp för "i mitt Europa bygger vi inga murar". Istället har de skrivit upp åldern på barn och

"Det dröjde väldigt länge innan utvisningarna till Afghanistan stoppades. Det här är barn som ryckts ifrån vänner och en trygg närvaro, till att skickas till krig."

"Vad vi behöver är en annan lagstiftning med permanenta uppehållstillstånd och så behöver vi stoppa vapenexporten."

sänt tillbaka dem till krig. Hon berättar om när hon för många år sedan besökte den Irakiska delen av Kurdistan. Där träffade Ulla människor som en gång i tiden flytt till Sverige, fått stanna och som sedan åkt tillbaka för att vara med och utveckla landet, utbilda i barnkonventionen och sprida mänskliga rättigheter.

De kunde återvända med de kunskaper de fått under sin tid i Sverige. Istället för att utvisa till Afghanistan borde vi se det som en möjlighet att sprida mänskliga rättigheter. Att ge människor utbildning, jobb, trygghet och möjligheten att föra kunskaperna vidare.

På frågan vad som gör henne hoppfull svarar hon klart och tydligt.

Mina barnbarn, de gör mig hoppfull, och Greta Thunberg. De för saker framåt.

Namn: Ulla Hoffmann

Bor: Tyresö

Erfarenhet: Tidigare partiledare för Vänsterpartiet, tidigare riksdagsledamot och partistyrelseledamot för Vänsterpartiet.

Aktuell: Ordförande i Fristadsfonden, starkt engagemang för ensamkommande ungdomar situation

Hallå där!

Anne-Marie Pålsson

Anne-Marie Pålsson, nationalekonom, tidigare M-politiker och som utreder privatiseringen av skolan.

Har du ändrat uppfattning?

Det har jag inte. Redan under min tid i riksdagen var jag bestämd med att det är en dålig kombination med utbildning och vinstmaximering.

Utbildning är den enda grundlags-skyddade välfärdstjänsten. Att överlåta ansvaret för en sådan till privata aktörer med vinst som målsättning är olämpligt.

Vilka är huvudargumenten?

Det uppmuntrar till sortering av eleverna. Den svenska modellen med privata aktörer medger inte heller tillräcklig insyn och kontroll. Till och med ren myndighetsutövning.

Jag är säker på att de flesta av mina vänner och ekonomkolleger (inte alla men många) har samma uppfattning som jag. Idén att marknadsutsätta skolan skedde alltför lättvindigt. Underlaget till riksdagen var på blott 22 sidor och inte föregåtts av någon utredning.

Det är framförallt Svenskt Näringsliv, Friskolornas Riksförbund och Timbro som driver försvaret av den nuvarande ordningen. Plus ägarna till de största friskolekoncernerna som AcadeMedia och Engelska skolan.

Hur går det med utredningen du gör på uppdrag av lärarfacket LR?

Själv arbetet är mycket roligare och mer mångfacetterat än jag trodde. Vi är inte klara än men resultaten kommer säkert att uppfattas som kontroversiella.

Privatiseringen av skolan var medelklassens revolt på ett dåligt skolsystem. Då för snart 30 år sedan struntade föräldrar att det fanns ett vinstintresse i bakgrunden. De ville ha en bättre skola än den offentliga.

Hur tycker du att debatten är?

Torftig – som ett skyttegravskrig där allt är svart eller vitt.

Systemet måste ändras, finns den politiska viljan så går det. Men det är inte lätt för det handlar om mycket pengar.

Ska möjligheten till vinstmaximering bort så måste även den offentliga skolan förändras, bli bättre.

Nio myter och sanningar om vinster i välfärden

Myt 1. Utan vinstdrivna företag försvinner valfriheten i välfärden

Sanning: I så fall skulle det inte finnas någon valfrihet i övriga Europa. Men det gör det, trots att många länder är mycket tuffare när det gäller eventuella vinstuttag ur välfärdssektorn.

Myt 2. Vinstregleringen drabbar främst småföretag

Sanning: Vinstregleringen kommer snarare att stärka seriösa företag – stora som små – som sätter verksamheten först. Idag riskerar de att konkurreras ut av stora vinstmaximerande bolag. Redan i dag står tre jättebolag för cirka 50 procent av den privata vårdmarknaden.

Myt 3. EU förbjuder vinststopp i välfärden

Sanning: Det finns inget i EU-rätten som garanterar privata bolag rätt att ta del av välfärdens skattepengar. Det finns inget annat land i EU som har så generösa regler för vinstuttag inom hela välfärden som Sverige har.

Myt 4. Riskkapitalisterna har slutat skattefuska

Sanning: Skatteverket har visat att åren 2012–2015 skatteplanerade fortfarande 19 av de stora välfärdskoncernerna och betalade ingen eller obetydligt med skatt.

Myt 5. Privata bolag har bättre villkor för anställda

Sanning: Inom skola och äldreomsorg är det generellt lägre löner, lägre personaltäthet, färre fast anställda och färre rätt utbildade, jämfört med i offentlig sektor.

Myt 6. Välfärdsbolagen gör inga stora vinster

Sanning: Fel, det finns få branscher där man får tillbaka så mycket per egen satsad krona. Oftast 3-4 gånger mer än i andra branscher. Det mesta av kapitalet är helt enkelt våra skattepengar.

Myt 7. Privata bolag vill främst utveckla välfärden

Sanning: Om bolagen bara syftade till att utveckla verksamheten skulle vinsten återinvesteras i verksamheten. Att flera miljarder per år istället går till aktieutdelningar, uppköp av andra verksamheter och VD-löner visar att det är vinsten man är intresserad av.

Myt 8. Vinstdriven välfärd gynnar kvinnor

Sanning: Ägarna till de största bolagen, som gör stora vinster på vårdpersonalens arbete (oftast kvinnor), är nästan bara män. Men även löner, anställningsvillkor och andelen kvinnliga chefer är bättre och fler i offentlig välfärd än i privata bolag.

Myt 9. Vinstdrift leder till bättre kvalitet

Sanning: Vinstbolagen undviker att jämföra det som allra mest garanterar kvalitet – personalens villkor. Och när de mest kostsamma överläts på det offentliga, är svårt att få en rättvis jämförelse. Jakten på vinst påverkar hela välfärden och påverkar alla våra gemensamma verksamheter. Vinsten ställs hela tiden före de verkliga behoven.

